

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1332/2019
24.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Драгане Маринковић, чланова већа, у парници тужиоца Град Београд, кога заступа Градско јавно правобранилаштво, против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Горан Нинић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 2489/18 од 17.10.2018. године, у седници већа одржаној 24.06.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж 2489/18 од 17.10.2018. године, тако што се жалба туженог одбија као неоснована и потврђује пресуду Трећег основног суда у Београду П 20594/13 од 18.01.2017. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу на име трошкова спора исплати 232.469,40 динара у року од 15 дана од дана пријема отправка ове пресуде.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П 20594/13 од 18.01.2017. године ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да му исплати на име дуга износ од 406.693,96 динара са законском затезном каматом почев од 30.03.2011. године до исплате (ближе означено и опредељено у овом ставу изреке). Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 130.800,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 2489/18 од 17.10.2018. године, преиначена је првостепена пресуда, тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде, тако што је обавезан тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 48.000,00 динара, а одбијен је као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужилац је изјавио благовремену ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 403. став 2. тачка 2. и члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11...55/14) па је оценио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени се уговором о купопродаји непокретности Ов. бр. 1953/04 од 13.08.2004. године, обавезао да ће као купац сносити трошкове овере уговора, пореза на пренос апсолутних права и др. (чланом 5. уговора). Решењем Пореске управе од 15.07.2005. године, утврђен је порез на пренос апсолутних права према пореском обвезнику Граду Београду и солидарном јемцу ББ из ... (за непокретност - стан у ... у улици ...) у укупном износу од 178.906,29 динара, који се плаћа у року од 15 дана, а на неплаћени износ се плаћа камата и трошкови принудне наплате пореза. Тужилац као продавац непокретности није платио порез на пренос апсолутних права, а то није учинио ни тужени, па је и решењем пореског органа од 28.02.2011. године, одређена принудна наплата износа од 178.906,29 динара, који износ је 30.03.2011. године, са трошковима поступка и каматом, наплаћен са рачуна Града Београда и тако је наплата пореза на пренос апсолутних права спроведена и порески дуг у целости измирен. Градско јавно правобранилаштво је током јануара 2012. године доставило опомену пред утужење туженом у којој га позивају да у року од 15 дана од пријема опомене уплати износ од 178.906,29 динара на рачун Града Београда на име пореза на пренос апсолутних права. Тужени је поступио по наведеној опомени и 01.02.2012. године, уплатио наведени износ на рачун тужиоца, након чега му је исти доставио нову опомену пред утужење за плаћање износа од 396.780,58 динара на име обрачунате камате и наплаћене због кашњења у исплати главног дуга. Из налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке од 30.12.2015. године, утврђено је да дуг туженог који обухвата камату за доцњу и наплату пореза за пренос апсолутних права износи и то: камата за кашњење уплате пореза на пренос апсолутних права за период од 08.09.2005. до 30.03.2011. године, износи 396.780,58 динара, а једнократна такса за принудну наплату 8.945,37 динара, односно укупно износ од 405.725,89 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев налазећи да су се стекли услови за повраћај датог по основу стицања без основа из члана 210. став 2. Закона о облигационим односима - ЗОО, те да тужилац има право на реституцију, (због кашњења у исплати главног дуга-пореза на пренос апсолутних права) наплаћене му камате по члану 214. ЗОО јер је тужени био несавестан стицалац, пошто је био упознат са својом обавезом плаћања овог пореза из чл. 5 купопродајног уговора.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду, сматрајући да на утврђено чињенично стање није правилно примењено материјално право, па је одбио тужбени захтев, налазећи да је тужени након опомене тужиоцу исплатио главно пореско дуговање у износу од 178.906,29 динара, чиме је извршио своју уговорну обавезу преузету купопродајним уговором. Зато не може бити одговоран за штету која је настала услед доцње у измирењу пореских обавеза јер је тужилац сам допринео увећању штете (члана 192. ЗОО), зато што није по пријему решења од 15.07.2005.

године, уплатио дуговани порез надлежном пореском органу, нити му је указао да је ослобођен од плаћања пореза на пренос апсолутних права.

Становиште другостепеног суда није правилно.

Тужилац је у смислу члана 25. став 1. Закона о порезима на имовину („Службени гласник РС“ број 26/01...68/14), као продавац обвезник пореза на пренос апсолутних права. Према члану 29. Закона о порезима на имовину пореска обавеза настаје даном закључења уговора о преносу апсолутних права. У време закључења уговора 13.08.2004. године, порески обвезник (град) није био ослобођен обавезе плаћања пореза. Ослобађање од плаћања пореза на пренос апсолутних права, уведено је Законом о изменама и допунама Закона о порезима на имовину („Службени гласник РС“ број 61/07), тек три године касније.

Чланом 42. став 2. Закона о порезима на имовину прописано је да лице на које је пренето апсолутно право, односно које се уговором обавезало да плати порез на пренос апсолутних права, јемчи солидарно за плаћање тог пореза. Уговором се могла пренети пореска обавеза на купца, што је и учињено. Купац (тужени) своју уговорну обавезу преузету чланом 5. купопродајног уговора није благовремено испунио, а морао је. Тужени је тек након што је од тужиоца принудним путем наплаћен износ пореза на пренос апсолутних права и то тек након опомене, платио утврђени износ пореза, али не и камату која је обрачуната и наплаћена услед кашњења. Тужени се као купац уговором обавезао да ће платити порез на пренос апсолутних права, па на основу члана 42. став 2. Закона о порезима на имовину јемчи солидарно за плаћање тог пореза. Дакле, у овој ситуацији постоји законски заснована солидарност странака у односу на обавезу плаћања пореза на пренос апсолутних права - права својине на непокретности, извршеног купопродајним уговором Ов. 1953/04 од 13.08.2004. године. Поред тога, на њихов однос се сходно примењује и одредба члана 424. став 2. Закона о облигационим односима која уређује ситуацију када солидарни дужник (јемац) ступа у позицију повериоца. Тужилац који је као садужник у целости измирио повериоца, основано од туженог захтева накнаду износа у висини камате обрачунате и наплаћене услед кашњења туженог са уплатом (пореза на пренос апсолутних права) и једнократне таксе за принудну наплату.

Према томе, како се тужени обавезао да ће као купац сносити трошкове пореза на пренос апсолутних права и на тај начин постао солидарни јемац (јемац-платац), тужилац основано потражује исплату наплаћене му капитализиране камате на основу члана 424. став 2. Закона о облигационим односима и члана 42. став 2. Закона о порезима на имовину.

Како је Врховни касациони суд преиначио другостепену пресуду, то је на основу члана 165. став 2. Закона о парничном поступку одлучио о трошковима целог поступка и тужиоцу на основу члана 153. и 154. ЗПП досудио трошкове који су били потребни ради вођења парнице у износу од 232.469,40 динара. Трошкови поступка су одмерени применом Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и Таксене тарифе па су тужиоцу признати трошкови и то: утврђени и образложени у првостепеној пресуди у износу од 130.800,00 динара као и 12.000,00 динара на име састава ревизије, трошкови судске таксе на ревизију 35.867,76 динара и ревизијску одлуку износ од 53.801,64 динара.

На основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић